

Lähettäjä
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
 PL 60
 04301 TUUSULA

Tarkastuskertomus

Terveystensuojelutoimiala
 Pvm 18.11.2024
 Tapahtumatunnus 1809437

Vastaanottaja

Rajamäen Uimahalli Oy

Rajamäen uimahallin kahvio, Kuntolanpolku 1
 05200 RAJAMÄKI

Asia

	Valvontasuunnitelman mukainen tarkastus
Toimija	Rajamäen Uimahalli Oy (0194273-7)
Kohde	Rajamäen uimahalli
	Kuntolanpolku 1, 05200 RAJAMÄKI
Toiminnan nimi	Rajamäen uimahalli
Toiminta	Yleiset altaat
Aika	7.11.2024

Läsnäolijat

Tarkastaja	Tarja Pilvilä
Toimipaikan edustaja	Juha Ahonen
Muut läsnäolijat	Kaisa Aaltonen
	Tapio Lehtosaari
	Pasi Järvenpää

Havainnot ja toimijalta edellytetyt toimenpiteet

1. KOHTEEN PERUSTIEDOT

1.1 Perustiedot

Havaintojen luokitus A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)

Havainnot

Rajamäen uimahallin kohdetiedot ovat ajantasaiset.

Rajamäen uimahallin allas- ja oheistilojen toimintaluokka on Liikunta ja virkistystoiminta, uimahallit, kylpylät ja muut yleiset allastilat, toimintatyyppi on Yleiset altaat. Toiminta ja vastaa toiminnan aloittamisesta koskevassa ilmoituksessa annettuja tietoja. Toimintaan ei ole tiedossa muutoksia.

2. VALVONTATUTKIMUSOHJELMA

2.1 Valvontatutkimusohjelman sisältö

Havaintojen luokitus A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)

Havainnot

Rajamäen uimahallin allas- ja oheistilojen toimintaan liittyvät omavalvontadokumentit ovat tarkastettavissa kohteessa.

Rajamäen uimahallin allas- ja oheistilojen valvontatutkimusohjelma on päivitetty vuonna 2021 (voimassa v. 2021- 2026). Suunnitelma sisältää laitoksen ja vedenkäsittelylaitteiden yleistiedot, kävijämäärätiedot, vedenkäsittelyn kemikaalit, allasveden näytteenottosuunnitelman, siivoussuunnitelman, suunnitelman pintapuhtausnäytteiden ottamiselle, allaskohtaiset häiriötilannesuunnitelmat ja tiedotussuunnitelman. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on tarkastanut valvontatutkimusohjelman 8.11.2021 ja todennut sen toimintaan nähden riittäväksi

(STM asetus 315/2006 §6 ja Allasasetuksen soveltamisohje kpl 8.2, liite 11).

2.2 Näytteenottosuunnitelma ja näytteenotto

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallin allasvesien näytteenotolle on laadittu näytteenottosuunnitelma. Vuonna 2023 päivitetty näytteenottosuunnitelma täyttää allasvesiasetuksessa sille asetetut vaatimukset. Näytteenottajana toimii Rajamäen uimahallin henkilökunta. Näytteet tutkitaan Metropolilab Oy:ssä.

Toimija on noudattanut näytteenottosuunnitelmaa, jossa on huomioitu nykyinen kävijämäärä 210000 - 220000/ vuosi. Näytteitä otetaan 25 krt/ vuosi ja ajoittuu tasaisesti kahden viikon välein koko vuoden ajan lukuun ottamatta huoltotaukoja.

2.3 pH:n ja kloorin kenttämittaus

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallilla on käytössä jatkuvatoimiset pH:n ja kloorin mittauslaitteet sekä automaattiset hälytykset.

pH:n ja kloorin kenttämittarit täyttävät allasvesiasetuksen ko. mittareille asettamat määrittystarkkuutta ja luotettavuutta koskevat vaatimukset.

Hälytykset poikkeavissa tilanteissa ohjautuvat uimaveden laadusta vastaaville hallimestarille ja laitosmiehelle.

Uimahallin allasvesiprosesseja valvotaan päivittäin ja kenttämittaustulokset (pH ja kloori) kirjataan ylös käyttötarkkailupäiväkirjaan. Käyttötarkkailupäiväkirjan on kirjattu myös kaikki veden laatuun vaikuttavat toimenpiteet ja laitteistojen kalibroinnit. Kirjaukset olivat tarkastettavissa uimahallin allasteknisissä tiloissa. Rajamäen uimahallin allasvesien pH:n ja kloorin määrissä tapahtuviin muutoksiin on reagoitu ja korjaavat toimenpiteet on tehty viivytyksittä.

Kiinteistön ja vedenkäsittelylaitteiston huollot: kts. kohta 4.1.2.

2.4 Allasvesihygieeninen osaaminen

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallin allasvesien laatuun vaikuttavia toimenpiteitä tekevillä henkilöillä (hallimestrilla, laitosmiehellä ja heidän esimiehellään) on voimassa olevat (Valviran antama) todistukset eli vesityökortit laitosteknisestä ja allasvesihygieenisestä osaamisesta (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 1350/2006 uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevältä vaadittavasta laitosteknisestä ja allasvesihygieenisestä osaamisesta ja osaamisen testaamisesta).

3. ALLASVEDEN LAATU

3.1 Allasveden laatu

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallin uimavesien laatu on täyttänyt niille asetetut terveydelliset vaatimukset (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus uimahallien ja kylpylöiden allasvesien laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 315/2002) ja veden laadun poikkeamatilanteissa toimija on ryhtynyt riittävän nopeasti toimenpiteisiin veden laadun parantamiseksi.

3.2 Allasveden laadusta tiedottaminen

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Uimahallille on laadittu tiedotussuunnitelma, jossa kerrotaan uima-allasvesien tutkimustulosten tiedotustavasta.

Tarkastushetkellä uima-allasvesien viimeisimmät laatu tiedot olivat asiakkaiden nähtävillä helposti havaittavalla paikalla.

4. RISKINARVIOINTI JA OMAVALVONTA

4.1 Riskinarviointi ja omavalvonta

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

1. Toimija tunnistavaa uima-allasveden laatuun ja uima-allastiloihin liittyvät terveydelliset riskit. Toimijalla on hallintakeinot riskien vähentämiseksi allaskohtaisessa häiriötilannesuunnitelmissa. Suunnitelmat sisältävät erilliset toimintaohjeet kaikkien altaiden allasvedessä tai niiden laatuun vaikuttavissa tekijöissä esiintyviin poikkeamiin, jotka voivat johtua esimerkiksi laitoksen tekniikasta tai käyttäjistä.
2. Uimahallilla on käytössä jatkuvatoimiset pH:n ja kloorin mittauslaitteet sekä automaattiset hälytykset. Ohjeet laitteiden toiminnoista, niiden kalibroinnista ja huolloista sekä toimintaohjeet poikkeamatilanteisiin liittyvistä toimenpiteistä on kaikkien veden laatuun vaikuttavien henkilöiden tiedossa (kirjalliset ohjeet huoltotilassa). Veden laatuun vaikuttavat huoltotyöt ja laitteiden kalibroinnit niiden toimintojen osalta, jotka eivät ole automatisoitu (mm. vastavirtahuuhtelut), on merkitty käyttötarkkailupöytäkirjaan (mm. uv-valojen vaihdot, ultra- ja karkeasuodattimien pesut, suodatushiekkojen vaihdot yms.)

Toimijalle on tulossa käyttöön sähköinen huoltokirja (Granlund Manager), johon liitetään päivittäiset, viikottaiset, kuukausittaiset ja vuosittaiset huoltotyöt. Huoltokirja tulee ilmoittamaan säännölliset huoltotyöt, jotka työn valmistuttua edellyttää työ kuittaamista tehdyksi. **Toimijan muistutetaan, että huoltokirjan laadinnan yhteydessä siihen tulee "räätälöidä" kaikki veden laatuun ja kiinteistön terveydellisiin olosuhteisiin vaikuttavat huoltotyöt.**
3. Uimahallin allasvesiprosessia valvotaan säännöllisesti. Käyttötarkkailupäiväkirjan merkinnät veden laadusta ja veden laatuun vaikuttavista toimista ovat ajantasaiset.
4. Veden laadussa havaittuihin muutoksiin on reagoitu ja tarvittaviin toimenpiteisiin veden laadun saattamiseksi kuntoon on ryhdytty viivytyksittä. Toimijaa on ohjeistettu kirjaamaan ylös poikkeamien aiheuttavat syyt ja korjaavat toimenpiteet.
5. Toimijaa on ohjeistettu uimahallin Legionellabakteerien ennaltaehkäisemiseen ja vesilaitteistojen riskinarviointiin kohdassa "Lisätiedot".

5. PUKU-, PESU-, SAUNA- JA WC-TILAT

5.1 Tilojen soveltuvuus

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallin oheistilat (WC:et, pukuhuoneet ja peseytymistilat) soveltuvat käyttöönsä ja ovat riittävät käyttäjämäärän ja toimintaan nähden.

5.2 Materiaalit ja hygieenisuus

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Puku-, pesu- ja saunatilat olivat tarkastushetkellä siistit ja asianmukaisessa järjestyksessä. Pinnat olivat ehyet ja helposti puhtaana pidettävät, lukuun ottamatta naisten pesuhuonetta, jossa lattiapinnoite oli rikkoutunut yhdestä nurkasta. Pinnoitteen korjausta tulee kiirehtiä.

Puku- ja pesutilojen käyttäjät on ohjeistettu asianmukaisesti ja riittävästi. Ohjeet peseytymisestä ja uimapukujen käyttökielloista saunatiloissa ovat selkeät (kuvalliset) ja ymmärrettävät.

5.3 WC-tilojen hygieenisuus

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

WC-tilat olivat tarkastushetkellä siistit ja asianmukaisessa järjestyksessä. WC-tilojen pinnat olivat ehyet ja helposti puhtaana pidettävät. WC:et on varusteltu asianmukaisesti.

5.4 Veden lämpötilat

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Talousveden lämpötila oli tarkastushetkellä aistinvaraisesti arvioituna alle +20°C. Lähtevän käyttöveden lämpötilaa ei tarkastettu tämän tarkastuksen yhteydessä.

Toimijaa muistutetaan, että Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laadusta ja valvonnasta sekä rakennusten vesilaitteistojen riskienhallinnasta 17.11.2015/1352 (talousvesiasetus) 18 a § (muutos 3.1.2023/2) mukaan lämpimän käyttöveden lämpötila tulee pyrkiä pitämään vähintään 55°C:ssa legionellariskin vähentämiseksi.

6. ALLASTILAT

6.1 Tilojen terveydelliset olosuhteet

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Allastilat soveltuvat käyttöönsä ja ovat riittävät käyttäjämäärään nähden. Allastilat eivät toimi läpikulkupaikkoina. Uima-allastilojen ilmanvaihto on toimintaan nähden riittävä (aistinvarainen arvio).

6.2 Tilojen kunto

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Allastilojen pinnat olivat tarkastushetkellä ehyet ja helposti puhtaana pidettävät.

Kaikki allastilan pinnat eivät olleet korroosiota kestäviä, sillä muutaman metallisten suojakaiteiden juurissa metalliset rakenteet olivat osittain ruostuneet ja aiheuttaneet lattiaan pysyvät ruostevauriot.

Toimenpiteet

Toimijan on syytä selvittää, miksi allastiloissa käytetty väärä korroosiota kestävä materiaaleja. Lisäksi toimijan on selvitettävä, voiko ruostuneita pintoja käsitellä (esim. kromilakka) niin, ettei rakenteiden ruostevettä tippuisi lattioille ja sen myötä altaaseen.

6.3 Tilojen hygieenisuus

Havaintojen luokitus **B = Vähäisiä puutteita (ohjaus ja neuvonta)**

Havainnot

Tarkastushetkellä allastiloissa vallitsi hyvä yleinen siisteys ja järjestys. Tilojen pinnat olivat ehjät, puhtaat ja hygieeniset.

Allastilojen ison varaston ja valvomon lattian siivous ei ole säännöllistä, eikä siivousta ole liitetty siivoussuunnitelmaan.

Allastiloissa sijaitsevat uimavälinevarastot olivat tarkastushetkellä siistit ja hyvässä järjestyksessä. Säilytettävät välineet eivät olleet siivouksen esteenä ja välineet kuivatettiin pääsääntöisesti oikein.

Tarkastuksen aikana uimahallin henkilökuntaa liikkui samoissa jalkineissa sekä uima-allastilassa että kahviossa.

Toimenpiteet

Jatkossa allastilan ja valvomon tilojen lattioiden siivous tulee olla siivoustyön ammattilaisten hallussa, eli siivoaminen ko. tiloissa tulee tapahtua siivoojien toimesta.

Uimalautojen kuivatus tulee järjestää paremmin niin, että ne kuivuvat nopeammin. Pienen varaston hyllyn alle tulee järjestää tilaa niin, että varastoalueen lattia voidaan pestä esteettä.

Hygieenisistä syistä allastiloissa ei saa liikkua jatkossa jalkineissa tai jalkinesuojissa, joita on käytetty uimahallin kahviossa tai muissa epähygieenisissä tiloissa. Em. ohje koskee myös uimahallin henkilökuntaa.

7. OHEISTILAT

7.1 Oheistilat

Havaintojen luokitus **A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)**

Havainnot

Rajamäen uimahallin oheistilat (jätehuolto-, varasto- ja huoltotilat) soveltuvat käyttöönsä ja ovat riittävät käyttäjämäärään nähden. Tilat olivat tarkastushetkellä siistit ja hyvässä järjestyksessä. Myös tilojen ilmanvaihto oli toimintaan nähden riittävä (aistinvarainen arvio).

Hypokloriittiliuokset varastoidaan ja käsitellään eri huonetilassa kuin hapot ja saostuskemikaalit (Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista 856/2012 §:t 21 ja 22). Uimalaitosten kemikaaliturvallisuutta valvovat pelastuslaitokset.

8. PUHTAANAPITO

8.1 Siivoustila ja -välineet, siivouksen laatu ja siivousväline- ja tekstiilihuolto

Havaintojen luokitus

A = Vaatimustenmukainen (ei toimenpiteitä)

Havainnot

Rajamäen uimahallin siivoussuunnitelma aikatauluineen ja näytteenottoineen on ajantasainen.

Pesuaineluettelo on liitetty uimahallin kemikaaliluettelon yhteyteen. Aineiden tunnistus käytännössä tapahtuu pesuaineiden yhteyteen asetetuilla QR-koodeilla.

Uimahallin siivousvälinetila sijaitsee uima-allastilojen läheisyydessä. Tila on toimintaan nähden riittävän suuri. Se on varustettu asianmukaisesti toiminnan laajuuteen nähden.

Siivousvälineet olivat tarkastushetkellä puhtaita ja ehjiä. Ne säilytettiin oikein. Siivousvälineiden värikoodaus puuttui.

Siivousvälinevaraston ilmanvaihto toimii moitteettomasti (aistivarainen arvio).

Siivouksen laaduntarkkailu:

Allas- ja oheistilojen puhtautta seurataan säännöllisin pintapuhtausnäyttein. Näytteenottajana toimii uimahallin siivoushenkilökunta. Näytteitä otetaan toistuvasti, mutta vähintään kahdeksan kertaa vuodessa ATP-menetelmällä (lika), kaksi kertaa vuodessa kokonaisbakteerit TPC-Hygicult-menetelmällä, yksi kerta vuodessa sivelymenetelmällä Pseudomonas aeruginosa, homeet ja hiivat laboratoriotutkimuksiin. Näytteet pinnoilta on otettu siivouksen jälkeen.

Tutkimustulokset olivat tarkastettavissa. Tutkimusten määrässä ja tulokinnassa sekä uusintanäytteiden ottamisessa ei ollut huomautettavaa.

Toimenpiteet

Uima-allastilojen välinevaraston ja valvomon lattian siivous tulee merkitä siivoussuunnitelmaan aikatauluineen ja vastuutahoineen.

Lisätiedot

OHJE LEGIONELLABAKTEERIN TORJUMISEKSI

Legionellabakteerien torjumiseksi rakennusten omistajien tulee tehdä rakennusten vesilaitteistoille veden laatua koskeva riskinarviointi 12.12.2029 mennessä. Säädökset velvoittavat tekemään riskinarvioinnin rakennuksille, joissa suuri määrä ihmisiä voi altistua veden aiheuttamille riskeille. Tällaisia rakennuksia ovat mm. uimahallit, kylpylät, maaumalat ja yleiset saunat.

Erityisen tärkeää on huolehtia, että lämmin käyttövesi on yli 55°C:sta ja kylmä talousvesi alle 20°C:sta kaikissa kiinteistön vesipisteissä. Lämpimän käyttöveden riittävän korkea lämpötila torjuu legionellan kasvua vesilaitteistossa. Lämmin käyttövesi ei tule vesilaitoksilta rakennuksiin lämpimänä, vaan se lämmitetään kiinteistöissä. Rakennusten omistajan tulee huolehtia siitä, että vesi ei pääse seisomaan pitkiä aikoja missään vesipisteessä ja jos tällaisia käyttämättömiä pisteitä tai haaroja on, ne poistetaan. Lämpötilamittaukset ovat olennainen osa riskinarviointia, siksi rakennuksen omistajan tulee huolehtia, että mittaukset tehdään riittävän monesta vesipisteestä. Näin saadaan tietoa, onko rakennuksessa legionellabakteerin riskiä.

Rakennusten omistajille on julkaistu ohje vesilaitteistojen legionellabakteerien ja lyijyn vedenlaadun riskinarviointiin ja ennaltaehkäisyyn (valvira.fi). Ohjeessa kerrotaan rakennusten vesilaitteistojen riskinarvioinnista ja riskienhallinnasta, legionellabakteerin aiheuttamista riskeistä terveydelle ja riskien ennaltaehkäisemisestä. Ohjeessa puhutaan myös toimenpiteistä, joita voidaan tehdä, kun rakennuksen vesilaitteistossa havaitaan säädettyjä toimenpiderajoja enemmän legionellabakteereja, suurempi pitoisuus lyijyä tai niistä epäillään aiheutuvan terveyshaittaa. Ohjeen liitteinä ovat lomake vesilaitteistojen lämpötilamittauksia varten (Liite 1) (valvira.fi) ja tarkistuslista rakennuksen vesilaitteiston riskinarviointiin (Liite 2) (valvira.fi).

LÄHETYS

Tämä tarkastuskertomus on lähetetty sähköpostilla 18.11.2024 seuraaviin osoitteisiin:

juha.ahonen@rajamaen-uh.fi

kaisa.aaltonen@rajamaen-uh.fi

tapio.lehtosaari@rajamaen-uh.fi

pasi.jarvenpaa@rajamaen-uh.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysturvallisuuslaki (763/1994)

Terveysturvallisuusasetus (1280/1994)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus uimahallien ja kylpylöiden allasvesien laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (315/2002)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevältä vaadittavasta laitosteknisestä ja allasvesihygienisestä osaamisesta ja osaamisen testaamisesta (1350/2006)

Valvira, Allasvesiasetuksen soveltamisohje 2/2017

Hallintolaki 434/2003

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) talousveden laatua ja valvontaa sekä rakennusten vesilaitteistojen riskienhallintaa koskevan asetuksen (1352/2015) Keski-Uudenmaan ympäristökeskus toimintasääntö, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 19.9.2023 § 109

Maksu 228,00 €

Maksuperusteet

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ympäristöterveydenhuollon maksutaksa, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.11.2023 § 146

Tarkastaja

Tarja Pilvilä
ELINTARVIKETARKASTAJA
+358403142255
tarja.pilvila@tuusula.fi

Jakelu

Toiminnanharjoittaja